

Praktiska Sverige AB

Rektorn vid Praktiska Södertälje

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan
Praktiska Södertälje i Södertälje kommun

Tillsyn i Praktiska Södertälje

Skolinspektionen genomför, under 2012 och 2013, tillsyn vid 44 Gymnasieskolor som har Praktiska Sverige AB som huvudman. Praktiska besöktes av Skolinspektionen den 21 - 22 februari 2013.

Fakta om skolan

Huvudman för Praktiska Södertälje är Praktiska Sverige AB med organisationsnummer 556257-5786.

Skolan följer läroplanen för gymnasieskolan, Lgy 11 (årskurs 1 och 2) samt läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lpf 94 (årskurs 3).

Praktiska Södertälje har vid tillsynsbesöket totalt 165 elever varav 37 elever går gymnasial lärlingsutbildning och 20 elever deltar i försöksverksamhet med lärlingsutbildning. I årskurserna 1 och 2 finns 9 elever som studerar introduktionsprogram. I årskurs 3 studerar 3 elever programinriktat individuellt program. Eleverna kommer främst från Södertälje kommun men även från närliggande kommuner.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Södertälje kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Södertälje kommun har svarat att kommunen inte har utnyttjat sin rätt till insyn.

Verksamheten vid Praktiska Södertälje startade läsåret 2006/07 och omfattar läsåret 2012/13 utbildningarna:

År 1 och 2:

- Det nationella barn- och fritidsprogrammet med inriktningen pedagogiskt arbete.
- Det nationella bygg- och anläggningsprogrammet med inriktningen måleri.
- Det nationella el- och energiprogrammet med inriktningarna energiteknik och elteknik.
- Det nationella fordons- och transportprogrammet med inriktningarna lastbil och mobila maskiner samt personbil.
- Det nationella hantverksprogrammet med inriktningarna florist och övriga hantverk.
- Det nationella naturbruksprogrammet med inriktningen djur.

- Det nationella vård- och omsorgsprogrammet.
- Det nationella restaurang- och livsmedelsprogrammet med inriktningarna bageri och konditori, färskvaror, delikatesser och catering samt kök och servering.
- Det nationella hotell- och turismprogrammet med inriktningen hotell och konferens.
- År 3:
- Specialutformat program närliggande barn- och fritidsprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till barn- och fritidsprogrammet.
- Specialutformat program närliggande byggprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till byggprogrammet.
- Specialutformat program närliggande elprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till elprogrammet.
- Specialutformat program närliggande energiprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till energiprogrammet.
- Specialutformat program närliggande fordonsprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till fordonsprogrammet.
- Specialutformat program närliggande hantverksprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till hantverksprogrammet.
- Specialutformat program närliggande naturbruksprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till naturbruksprogrammet.
- Specialutformat program närliggande omvårdnadsprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till omvårdnadsprogrammet.
- Specialutformat program närliggande livsmedelsprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till livsmedelsprogrammet.
- Specialutformat program närliggande hotell- och restaurangprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till hotell- och restaurangprogrammet.

Skolans rektor är även rektor för ytterligare två av huvudmannens skolor, nämligen Nykvarns Praktiska Gymnasium och Gnesta Praktiska Gymnasium. De tre skolorna har ett utvecklat samarbete med gemensamma lärmöten och kompetensutvecklingsinsatser.

Kunskapsresultat

Av de elever som avslutade sin gymnasieutbildning 2012 fick 93 procent, 29 elever, slutbetyg enligt uppgifter från skolan. Av Skolverkets nationella statistik framgår att samtliga elever som fick slutbetyg också fick högskolebehörighet. Den genomsnittliga betygspoängen för de elever som fick slutbetyg var 12,4. Riksgenomsnittet för samtliga utbildningar i riket är 14,0.

Enligt nationell statistik över betygsresultat per kärnämne för de elever som fick slutbetyg 2012 hade samtliga elever på skolan lägst godkänt betyg i alla kärnämneskurser och projektarbete, med undantag för kursen Samhällskunskap A, där endast 72 procent av eleverna nådde lägst godkänt betyg.

Skolans redovisade uppgifter om betyg i kurser som avslutats vid skolan läsåret 2011/12 visar exempel på att alla elever inte lägst når målen i kursplanerna. Kurser där samtliga elever inte får lägst godkänt betyg är exempelvis Historia inom försöksverksamhet med lärlingsutbildning och Historia 1a1, Naturkunskap 1a1 samt Projekt och företagande. Enligt bilagan till kvalitetsrapporten var det 70 procent av eleverna som inte nådde lägst godkänt betyg i kursen Historia 1a1 och 24 procent av eleverna som fick betyget F i kursen Naturkunskap 1.

I bilagor till kvalitetsrapporten har skolan redovisat betygsresultat från några av yrkeskurserna för elever i årskurs 1 och 2 under läsåret 2011/12. I dessa kurser har endast enstaka elever betyg som inte är godkända.

Helhetsbedömning

Alla elever vid Praktiska Södertälje når inte lägst godkänt betyg i samtliga kurser som ingår i utbildningen. Måluppfyllelsen är särskilt låg i gymnasiegemensamma ämnen. Praktiska Södertälje behöver därför vidta åtgärder inom flera områden som har betydelse för elevernas kunskapsresultat.

Rektorn tar ansvar som chef och pedagogisk ledare och är drivande i skolans kvalitetsarbete. Trots detta visar tillsynen att det finns brister inom områden som är rektorns ansvar och som är viktiga för elevernas måluppfyllelse. Flera av de brister som Skolinspektionen identifierat handlar om kvaliteten i den undervisning eleverna får.

Utbildningen vid skolan behöver förbättras så att eleverna i alla ämnen och kurser får en undervisning som i högre grad är anpassad efter deras behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande och som utmanar och stimulerar de elever som lätt når målen att komma längre i sin kunskapsutveckling. Elevernas inflytande över undervisningen behöver stärkas så att de, i alla kurser, får ett verkligt inflytande över planering, innehåll och arbetsformer. Tillsynen vi-

sar att examensmålen inte är en självklar utgångspunkt för lärarnas planering och genomförande av utbildningen. Det är därför viktigt att rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka så att utbildningens olika delar hänger samman och bildar en helhet.

Vidare behöver elevernas studiero förbättras och all personal behöver samverka så att ingen möts av kränkande språkbruk.

Rektorn behöver, sammanfattningsvis, stödja och utveckla lärarnas samverkan inom dessa olika områden för att förbättra undervisningen och elevernas studiesituation.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Praktiska Sverige AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 9 december 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

- Se till att undervisningen utgår från och omfattar examensmålen för respektive nationellt program.
- Se till att lärarna samverkar med varandra för att ge eleverna möjlighet att nå examensmålen.
- Anpassa undervisningen efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande och ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering

Undervisningens inriktning mot examensmålen

Undervisningen för elever i gymnasieskolan ska ske mot de examensmål som finns för varje nationellt program. För elever som påbörjat sin utbildning i gymnasieskolan före 1 juli 2011 ska undervisningen istället ske mot de program mål som gällde tidigare. Enligt läroplanen ska lärarna samverka med

varandra i arbetet med att nå utbildningens mål och för att ge eleverna möjlighet att nå examensmålen/programmålen.

Skolinspektionens utredning visar att undervisningen inte i tillräcklig utsträckning utgår från examensmål/programmål samt att det saknas utvecklad och medveten samverkan mellan lärarna i arbetet med att nå utbildningens mål och för att ge eleverna möjlighet att nå examensmålen/programmålen. Enligt intervjuade elever är undervisningen i gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen i mycket liten utsträckning inriktad mot examensmålen/programmålen eftersom elever som studerar olika program läser dessa ämnen tillsammans. Några elever kan ge enstaka exempel på tillfällen när arbetsuppgifter eller innehåll i undervisningen har haft en inriktning mot programmets mål men elever anser att ämnesinnehållet i regel är allmänt och inte präglad av programmet.

Lärare i gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen uppger att de tidigare gjort ett försök med så kallad infärgning men att detta inte var framgångsrikt. Lärarna anser att de nu behöver börja planera för infärgning men beskriver att arbetet ännu inte har kommit i gång.

Yrkeslärarna ger en annan bild och flera av dem anger att de i yrkesundervisningen anknyter till ämnena svenska och matematik. När detta sker är det oftast helt på yrkeslärarens initiativ, utan ett samarbete med lärarna i gymnasiegemensamma ämnen/ kärnämnen.

Anpassning av undervisningen

I läroplanen anges att lärarna ska utgå från den enskilde elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Även skollagen betonar att hänsyn ska tas till elevers olika behov. En strävan ska vara att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Vidare framgår av skollagen att elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin utveckling.

Skolinspektionens utredning visar att undervisningen vid skolan inte i tillräcklig grad anpassas till elevernas behov, förutsättningar och erfarenheter. Lektionsbesök visar visserligen att det finns lärare som anknyter till elevernas erfarenheter och som anpassar innehåll och svårighetsgrad till deras intressen, erfarenheter och förutsättningar. Det framgår dock av intervjuer med elever att det även finns lärare vars undervisning inte anpassas till eleverna. Intervjuade elever beskriver att det är stor skillnad i hur olika lärare anpassar sin undervisning till elevernas förutsättningar. Det finns lärare som av elever beskrivs som "duktiga på att undervisa" och andra som exempelvis "pratar otroligt mycket", men där innehållet inte engagerar och är svårt att förstå. Den bild elever ger bekräftas vid lektionsbesök. Vid lektioner, där läraren inte anpassar undervisningen, är eleverna oengagerade, sysslar med annat eller går ut från lektionen.

Trots exempel på undervisning som utmanar elever att komma vidare i sin utveckling är Skolinspektionens sammanfattande intryck att undervisningen behöver bli mer stimulerande. Elever ger exempel på att undervisningen kan vara lätt. Elever uttrycker att de kan få avsluta lektioner tidigare, när de är färdiga med en arbetsuppgift istället för att få nya och mer utmanade uppgifter. Skolinspektionen möter elever som spelar biljard i skolans öppna utrymme och som berättar att de egentligen har lektion "Man får gå så fort man är klar. Man ska inte vara kvar då och störa andra. Därför vi är här."

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete med undervisning och lärande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

1 kap. 4 och 11 §§, 3 kap. 3 §, 16 kap. 6 § skollagen, Lgy 11, 2.1 Kunskaper/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.1 Kunskaper samt 1 kap. 4 och 6 §§ 1992 års gymnasieförordning

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med grundläggande värden och inflytande.

- Ge eleverna ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering

I skollagen anges att eleverna ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen. Den närmare utformningen av inflytandet ska, enligt skollagen, anges i samband med planeringen av verksamheten.

I läroplanen tydliggörs lärarnas ansvar för inflytandet genom att eleverna ska få ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen.

Skolinspektionens utredning visar att det finns brister i elevernas möjlighet till inflytande över utbildningen. Elever uppger i intervjuer att deras inflytande över det egna lärandet varierar mellan lärare och ämnen men att undervisningen ofta planeras och styrs av lärarna. De exempel på inflytande som elever beskriver är i huvudsak begränsade till att få välja mellan förutbestämda arbetsuppgifter, vilken form av prov de vill ha och hur de vill redovisa uppgifter. Det finns också enstaka lärare där de beskriver att de är delaktiga i planeringen. Det

finns, enligt intervjuade elever, även lärare inför vilka eleverna inte vågar framföra sin åsikt.

Att skolan behöver förbättra arbetet med elevernas inflytande över utbildningen framgår även av skolans kvalitetsrapport. I kvalitetsrapporten redovisas statistik från huvudmannens "Skolbarometer" och enligt denna anser endast 54 procent av de elever som deltagit i undersökningen att de "kan vara med och påverka hur kurser och lektioner läggs upp".

Sammanfattningsvis visar utredningen att eleverna inte ges ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

1 kap. 10 §, 4 kap. 9, 14 §§ skollagen, Lgy 11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande/9kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Trygghet och studiero

Bedömning

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

- Se till att rektor och lärare vidtar de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende.
- Kartlägga förekomsten av kränkande behandling och elevernas studiero på skolan, analysera resultaten av kartläggningen samt identifiera och vidta konkreta åtgärder för att tillförsäkra eleverna en studiemiljö som präglas av trygghet och studiero. Eleverna ska vara delaktiga i arbetet och det ska ske i samråd med elevhälsan.

Motivering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande.

I skollagen anges även att det är huvudmannens ansvar att se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. I huvudmannens övergripande skyldighet att motverka kränkande behandling

ingår att se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Arbetet med att motverka kränkande behandling ska enligt skollagen dokumenteras i en plan mot kränkande behandling. En del i skolans arbete med trygghet och studiero är även att utarbeta ordningsregler under medverkan av eleverna.

Skolinspektionens utredning visar att eleverna inte har studiero samt att ordningsstörande beteende och kränkande språk förekommer på skolan. I intervjuer med Skolinspektionen beskriver elever och lärare att eleverna inte alltid har arbetsro. Elever uppger exempelvis att deras lektioner störs av andra elever som kommer in på lektioner och att det förekommer skadegörelse på skolan. Enligt intervjuade elever förekommer kränkande språk både på lektioner och under övrig tid som de befinner sig i skolan. Enligt elever ingriper skolans personal ibland, men inte alltid. Det finns, enligt elever, lärare som knappast reagerar eller reagerar genom att skratta. De flesta av de intervjuade lärarna anser att de själva reagerar när de hör kränkande ord. Det framgår dock av intervjuer med lärare att vissa av lärarna inte alltid ingriper när elever använder kränkande språk. Att skolmiljön inte präglas av trygghet och studiero bekräftas av iakttagelser som Skolinspektionen gör vid tillsynsbesöket.

Skolan har en plan för att motverka kränkande behandling. Planen innehåller åtgärder som utgår från en kartläggning av situationen. Det framgår dock av intervjuer att åtgärderna inte genomförs på ett sätt som är konsekvent och effektivt och som engagerar all personal.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att elevernas studiemiljö inte präglas av trygghet och studiero samt att det saknas gemensamma ramar för skolans arbete med att tillförsäkra eleverna detta. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

5 kap. 3,6 §§, 6 kap. 6-8 §§ skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

- Se till att samråd sker med elevhälsan vid utredning av elevers behov av stöd.

- Rektorn måste se till att åtgärdsprogrammen anger hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, så ska detta anmälas till rektorn.

Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Vidare ska enligt skollagen ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Tillsynen visar att utredningar av elevers behov av stöd ofta genomförs utan att samråd sker med elevhälsans kompetenser. Av skolans "Rutin för arbetet med elever i behov av särskilt stöd 2013" framgår att elevhälsan inte medverkar i utredningar av elevers stödbehov om inte eleven har speciella problem. Intervjuade lärare uppger att elevhälsan medverkar i utredningen endast om eleven har "bakgrundsproblem". Skolinspektionen har även tagit del av tre utredningar. Inte i någon av dessa framgår att elevhälsans kompetenser deltagit.

Skolinspektionen har tagit del av fem åtgärdsprogram. Endast i ett av dem anges hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. I de övriga åtgärdsprogrammen anges endast när uppföljningen ska ske och vem som ska medverka.

Utredningen visar sammanfattningsvis att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 8-9 §§ skollagen

Bedömning och betygssättning**Bedömning**

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

- Se till att lärarna får stöd för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg.

- Se till att nationella kursprov används som stöd för betygssättningen.
- Se till att betygskataloger utformas i enlighet med Skolverkets föreskrifter.

Motivering*Stöd till lärare för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg*

Av skollagen framgår att rektorn har ett utpekat ansvar för att betyg sätts i enlighet med de föreskrifter som gäller för betygssättning.

Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 667) är syftet med bestämmelsen att särskilt markera rektorns ansvar för en rättvis och likvärdig betygssättning. Det innebär att rektorn måste se till att lärarna är förtrogna med regelverket och att de ges stöd för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg.

Skolinspektionens samlade bild, utifrån intervjuer och samtal med rektorn och lärare, är att skolan saknar en organiserad samverkan kring bedömning och betygssättning. I intervjuer med lärare uttrycker flera lärare att de, vid bedömning och betygssättning, har behov av att arbeta tillsammans med ämneskollegor. Lärare uppger dock i intervjuer att det inte förekommer något systematiskt samarbete kring bedömning och betygssättning, även om de vid några tillfällen fört övergripande diskussioner kring bedömningsfrågor med kollegor från de andra två skolorna som ingår i rektorns ansvarsområde.

Nationella kursprov

I gymnasieskolan ska lärarna, enligt gymnasieförordningen, använda sig av nationella kursprov inför betygssättningen i bl.a. den inledande kursen i de gymnasiegemensamma ämnena svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik. Detta innebär bland annat att lärarna ska se till att de elever som studerar den aktuella kursen också genomför det nationella provet.

Enligt Skolverkets allmänna råd om bedömning och betygssättning i gymnasieskolan ska rektorn, så långt det är möjligt, planera utläggningen av kurser så att de nationella proven kan genomföras under den senare delen av respektive kurs.

De nationella kursproven genomförs vid skolan men detta sker, i Matematik 1a1 och Svenska B, på sätt som gör att proven inte kan användas som stöd för betygssättningen.

I kursen Matematik 1a1 har provet genomförts en termin innan kursen skulle avslutas. Detta framgår både av skolans kvalitetsrapport och av skolans redovisning till SCB av resultat på nationella kursprov. Om provet ska kunna användas som stöd för betygssättningen måste det ges i så nära anslutning till kursens slut som möjligt.

De nationella proven i kursen Svenska B genomfördes i anslutning till kursernas slut men en stor del av eleverna i kursen Svenska B genomförde inte hela eller delar av provet.

Av rapporteringen till SCB framgår att mer än hälften av eleverna i kursen Svenska B inte genomförde det nationella kursprovet. I kursen deltog 36 elever. 19 elever genomförde inte hela eller delar av kursprovet.

Betygskatalog

I Skolverkets föreskrifter om betygskatalog finns bestämmelser om hur betygskatalogen ska utformas. Betyg efter prövning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i kursen sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå.

Skolinspektionen har tagit del av skolans betygskataloger och kan konstatera att de innehåller vissa brister i förhållande till föreskrifterna. Det saknas i flera fall notering om att betyg har satts efter prövning. I stället är elevens tidigare beslut överstruket och ett nytt betyg är inskrivet för hand med lärares underskrift och datering.

Sammanfattningsvis visar utredningen att lärarna inte får ett kontinuerligt och organiserat stöd för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg. De nationella proven genomförs inte på ett sätt som gör att de kan vara stöd för betygssättningen. Det finns också brister i skolans betygskatalog. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 34 § och 3 kap. 14 § skollagen, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar, 8 kap. 3 § gymnasieförordningen, 8-12 §§ Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123)/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.6 Rektors ansvar samt 7 kap. 5 § 1992 års gymnasieförordning, 5 § Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2007:42) om betygskatalog i gymnasieskolan

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Bedömning

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med omfattning, innehåll och resurstillgång.

- Rektorn måste besluta om förläggningen av kurser till arbetsplatser och om hur fördelningen av denna förläggning ska göras över läsåren.

- Se till att eleverna har tillgång till ett skolbibliotek som är anpassat för och används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Motivering*Beslut om förläggningen av kurser*

Rektorn ska, enligt gymnasieförordningen, besluta om hur hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåret ska göras.

Av intervju med rektorn och dokumentstudier framgår att rektorn inte har fattat beslut om hur hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och därmed inte heller om hur kurserna ska fördelas över läsåren.

Skolbibliotek

Enligt skollagen ska elever i gymnasieskolan ha tillgång till skolbibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop.2009/10:165 s 284) en gemensam ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

Skolan har börjat bygga upp ett bibliotek men det ingår inte i skolans pedagogiska verksamhet i andra ämnen än svenska och det är inte en arbetsmiljö där eleverna själva kan söka och utveckla kunskaper inom sina olika program.

Enligt rektorns verksamhetsredogörelse har skolan ett bibliotek som är under uppbyggnad. Det finns i ett rum i anslutning till den lokal där undervisning i svenska bedrivs. En lärare är ansvarig och i rummet finns hyllor med böcker som är ordnade i ett register. Vidare finns stationära datorer. Enligt den ansvariga läraren planeras inköp av böcker och gamla böcker har rensats ut i samarbete med yrkeslärarna.

Enligt intervjuade elever händer det att biblioteket används i ämnet svenska. Intervjuade lärare bekräftar att biblioteket används i samband med läsning och undervisning i ämnet svenska, men inte i andra ämnen.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att rektorn inte har fattat beslut om förläggning av kurser till arbetsplatser. Eleverna saknar tillgång till bibliotek som är anpassat för och används i skolans hela pedagogiska verksamhet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 36 §, 16 kap. 11 § skollagen, 4 kap. 12 § gymnasieförordningen

I ärendets slutliga handledning har deltagit avdelningsjurist Ingrid Brännare.

På Skolinspektionens vägnar

Tommy Lagergren
Avdelningschef

Thomas Nilsson
Undervisningsråd/Projektledare

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn hos alla huvudmän för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För fristående huvudmän granskas dessutom huvudmannaskap och godkännande.

För fristående skolor genomförs en tillsyn som är sammanhållen. Detta innebär att fristående skolor inom samma utbildningsföretag, oavsett geografisk hemvist, besöks under en viss period. Denna tillsyn rör enbart utbildningsföretag med två eller fler skolor.

Tillsynsplanen för dessa utbildningsföretag finns publicerade på Skolinspektionens hemsida.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag, i valda delar, för åk 3 är utgångspunkt för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

När hänvisning görs till 9 kap. 8 § 1985 års skollag är det bestämmelsens lydelse före den 1 mars 2010 som avses. I de fall hänvisningar görs till 2 kap. förordningen (1996:1206) om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet avses dess lydelse före den 1 februari 2011, om inte annat särskilt anges. I ärendet tillämpas gymnasieförordning (1992:394), om inte annat särskilt anges.

Av beslut om förklaring om rätt till bidrag till skolan framgår att skolan ska följa 1994 års läroplan för de frivilliga skolformerna (Lpf 94). Det innebär att bindande föreskrifter i läroplanen kan läggas till grund för Skolinspektionens beslut.

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Varje huvudman får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan utan i vilken utsträckning verksamheten, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas.

Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering till företrädare för huvudmannen. Dessa ges också möjlighet att ta del av och att lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits på skolan inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se/Tillsyn.